

01. परा-अयते भवति -

(1) परायते	(2) पलायते
(3) पारायते	(4) पर्यावर्तते

02. मीमांसादर्शनस्य प्रणेताऽस्ति -

(1) सायणाचार्यः	(2) जैमिनिः
(3) माधवाचार्यः	(4) गौतमः

03. पुराणानां कर्ताऽस्ति -

(1) व्यासः	(2) सूतः
(3) शुकदेवः	(4) शौनकः

04. योगसूत्रस्य प्रथमं सूत्रं वर्तते -

(1) अथातो योगजिज्ञासा	(2) अथातो योगः
(3) अथ योगं व्याख्यास्यामः	(4) अथयोगानुशासनम्

05. गोपथब्राह्मणं संबद्धं वर्तते-

(1) ऋग्वेदेन	(2) यजुर्वेदेन
(3) सामवेदेन	(4) अथर्ववेदेन

06. सांख्यमतानुसारं पुरुषो वर्तते -

(1) त्रिगुणात्मकः	(2) चेतनः
(3) प्रधानः	(4) अव्यक्तः

07. विवाहस्य भेदा भवन्ति -

- (1) 4 (2) 6 (3) 8 (4) 10

08. आगमशास्त्रमतेन जगतःस्वरूपं विद्यते -

- (1) विवर्तः (2) सत्यम्
(3) मिथ्या (4) शून्यम्

09. स्याद्वादः सिद्धान्तोस्ति -

- (1) आगमशास्त्रस्य (2) न्यायशास्त्रस्य
(3) जैनशास्त्रस्य (4) सांख्यशास्त्रस्य

10. मीमांसा पदस्य लक्ष्यार्थः -

- (1) जिज्ञासा (2) न्यायः
(3) विचारः (4) ऊहनम्

11. बुद्धचरितस्य रचनाकारः कः ?

- (1) महाकविः अश्वघोषः
(2) महाकविः कालिदासः
(3) महाकविः भारविः
(4) महाकविः ज्ञानसागरः

12. भगवतो बुद्धस्य प्रथमोपदेशः कुत्र अभवत् ?

- (1) कपिलवस्तुनगरे
- (2) इसिपत्तने
- (3) बोधगयायाम्
- (4) राजगृहनगरे

13. बौद्धदर्शने स्वीकृतः कार्यकारणरूपसिद्धांतः कः ?

- (1) सत्कार्यवादः
- (2) विवर्तवादः
- (3) प्रतीत्यसमुत्पादः
- (4) असत्कार्यवादः

14. बौद्धदर्शने कति प्रमाणानि स्वीकृतानि ?

- (1) प्रमाणमेकम्
- (2) प्रमाणद्वयम्
- (3) प्रमाणत्रयम्
- (4) प्रमाणचतुष्टयम्

15. बौद्धदर्शने हेतोः कतिरूपता स्वीकृता ।

- (1) एकरूपता
- (2) द्विरूपता
- (3) त्रिरूपता
- (4) पञ्चरूपता

16. बौद्धदार्शनिकानां कति प्रस्थानानि सन्ति ।

- (1) त्रीणि
- (2) चत्वारि
- (3) पञ्च
- (4) सप्त

17. सौत्रान्तिकाः किं पिटकं प्रमाणरूपेण स्वीकुर्वन्ति ।

- (1) अभिधम्मपिटकम्
- (2) विनयपिटकम्
- (3) सुत्तपिटकम्
- (4) कम्मपिटकम्

18. 'आलमविज्ञानम्' इति सिद्धांतः केन सम्बद्धः ?
 (1) वैभाषिकेण (2) सौत्रान्तिकेन (3) योगाचारेण (4) माध्यमिकेन
19. माध्यमिक सिद्धांतस्य संस्थापकः कः ?
 (1) आचार्य नागार्जुनः
 (2) आचार्य वसुबन्धुः
 (3) आचार्य धर्मकीर्तिः
 (4) आचार्य कुमारिलतः
20. सौत्रांतिकाः माध्यमिकाश्च विपर्ययज्ञानं केन रूपेण स्वीकुर्वन्ति ?
 (1) विवेकाख्यातिरूपेण
 (2) अख्यातिवादरूपेण
 (3) असत्ख्यातिवादरूपेण
 (4) आत्मख्यातिवादरूपेण
21. भगवतो बुद्धस्य परिनिर्वाणं कुत्र अभवत् ?
 (1) वैशालीनगरे (2) राजगृहनगरे (3) बोधगयानगरे (4) कुसिनारा नगरे
22. प्रथमसङ्गीतेः प्रमुखः आचार्यः कः ?
 (1) महाकाश्यपः (2) आनन्दः (3) मेघानन्दः (4) सुभद्रः
23. 'अत्ता हि अन्नो ना थो को हि ना थो परो सिया' पंक्तिरियं कस्मिन् ग्रन्थे वर्तते ?
 (1) बोधिचर्यावतारे (2) धम्मपदे (3) बुद्धचरिते (4) सौन्दरनन्दे
24. त्रिपिटिकस्य प्राचीनभाषा का ?
 (1) संस्कृतभाषा (2) प्राकृतभाषा (3) पालिभाषा (4) अपभ्रंशभाषा

25. प्रजापारमितासूत्रग्रन्थस्य भाष्यकारः कः ?
 (1) धर्मकीर्तिः (2) वसुबन्धुः (3) नागार्जुनः (4) शान्तिसेनः
26. प्रमाणवार्तिकस्य रचनाकारः कः ?
 (1) असङ्गः (2) वसुबन्धुः (3) दिडनागः (4) धर्मकीर्तिः
27. वैभाषिकमते कति कालाः स्वीकृताः ?
 (1) द्वौ (2) त्रयः (3) चत्वारः (4) पञ्च
28. स्थिविरवादिनः निर्वाणस्य कतिभेदाः स्वीकुर्वन्ति ।
 (1) द्वौ (2) त्रयः (3) चत्वारः (4) पञ्च
29. ब्रह्मविहाराः कति सन्ति ?
 (1) द्वौ (2) चत्वारः (3) षट् (4) अष्टौ
30. 'तत्त्वसंग्रहः' इति ग्रन्थस्य रचनाकारः कः ?
 (1) आर्यरक्षितः (2) मोक्षाकरगुप्तः (3) शान्तरक्षितः (4) धर्मरक्षितः
31. 'विसुद्धिमग्गो' इति ग्रन्थस्य रचनाकारः कः ?
 (1) आचार्य बुद्धघोषः
 (2) आचार्यः अनिरुद्धः
 (3) आचार्य शान्तिदेवः
 (4) आचार्य शान्तिरक्षितः

32. स्थिविरवादे साधकः अर्हत्पदात् पूर्व कति अवस्थाः अतिक्रामति ?
 (1) द्वे (2) तिस्रः (3) चतस्रः (4) पञ्च
33. 'मध्यान्त विभाग शास्त्रम्' इति ग्रन्थस्य रचनाकारः कः ?
 (1) आर्यमैत्रेयः
 (2) आर्यकुमारलातः
 (3) आर्यवसुबन्धुः
 (4) आर्यशान्तिरक्षितः
34. 'अभिधर्मकोशस्य' रचनाकारः कः ?
 (1) आचार्य धर्म कीर्तिः
 (2) आचार्य दिङ्नागः
 (3) आचार्यः असङ्गः
 (4) आचार्य वसुबन्धुः
35. कलेशावरणस्य कति भेदाः ?
 (1) षट् (2) सप्त (3) अष्टौ (4) नव
36. बोधिकर्मावतारस्य रचनाकारः कः ?
 (1) आर्यशान्तिदेवः
 (2) आर्य मैत्रेयः
 (3) आर्य शान्तिरक्षितः
 (4) आर्यः अश्वघोषः

37. बोधिचित्तं कतिविधम् ?

- (1) द्विविधम् (2) त्रिविधम् (3) चतुर्विधम् (4) पञ्चविधम्

38. प्रतीत्यसमुत्पादस्य कति अङ्गानि भवन्ति ?

- (1) एकादश (2) द्वादश (3) त्रयोदश (4) चतुर्दश

39. अर्थसारूप्यस्य प्रमाणं अर्थप्रतीतिफलं च केनाचार्येण निरूपितम् ।

- (1) धर्मकीर्तिना (2) दिङ्नागेन (3) मोक्षाकरगुप्तेन (4) शान्तरक्षितेन

40. बौद्धदर्शने किं प्रमाणं स्वीकृतम् ?

- (1) ज्ञानं (2) कारकसाकल्यं (3) ज्ञातृव्यापारं (4) सन्निकर्षं

Short Answer Questions**लघु उत्तरीय प्रश्न**

Note: Attempt any **five** questions. Write answer in **150-200** words. Each question carries **16** marks. Answer each question on separate page, after writing Question Number.

किन्हीं पाँच प्रश्नों के उत्तर दीजिए। प्रत्येक का उत्तर **150-200** शब्दों में दीजिए। प्रत्येक प्रश्न **16** अंकों का है। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर अलग पृष्ठ पर प्रश्न संख्या लिखकर शुरू करें।

01. क्षणिकवादः कः इति विविच्यताम् ।
02. बौद्धदर्शने आचार्य नागार्जुनस्य योगदानं प्रतिपादनीयम् ।
03. बौद्धदर्शने प्रमाणस्वरूपं विविच्यताम् ।
04. बौद्धदर्शने आचार्यवसुबन्धोः अवदानं समीक्षणीयम् ।
05. भगवतो बुद्धस्य अनात्मवादः कः ? इति विविच्यताम् ।
06. बौद्धदर्शने तत्त्वस्य व्यवस्था कीदृशी ?
07. प्रतीत्यसमुत्पादः कः इति सम्यक् विविच्यताम् ।
08. प्रज्ञापारमिता का इति संक्षेपेण विवेचनीयम् ।

09. तत्वसंग्रहस्य विषयः संक्षेपेण विवेचनीयः ।
10. प्रमाणवार्तिकस्य प्रथमपरिच्छेदे वर्णितो विषयः समालोचनीयः ।